

Inhoudsopgave:

- § 1 Korte schets van Buitenschoolse opvang (BSO) Tiliander
  - § 2 Pedagogische Visie van BSO Tiliander
  - § 3 Pedagogische uitgangspunten
    - a) Sociaal-emotionele veiligheid
    - b) Sociale competenties
    - c) Persoonlijke competenties
    - d) Overdracht van waarden en normen
  - § 4 Dagritme
  - § 5 Feesten en rituelen
  - § 6 Oudercontacten
  - § 7 Praktische afspraken.
- Bijlage 1. Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio

§ 1 Korte schets van BSO Tiliander

BSO Tiliander
Lange Nieuwstraat 189
5041 DB Tilburg
Tel: 06 22 91 67 50/ 013 535 07 71
Website: www.sterrekinderopvang.nl/tiliander
Email: tiliander@sterrekinderopvang.nl

Locatiedirecteur

Carla Hendriks
Tel: 06 10 27 89 84
Email: c.hendriks@sterrekinderopvang.nl
Achterwacht
Jacqueline Ogier
Tel: 06 10 74 54 82
Email: j.ogier@sterrekinderopvang.nl

BSO Tiliander is een dependance van KC Willemijntje en vormt samen met een aantal zeer ervaren en unieke kinderdagverblijven en bso's Sterre Kinderopvang.

Voor u ligt het pedagogisch beleid van BSO Tiliander.

In dit document wordt beschreven hoe onze pedagogische visie vertaald wordt naar beleid en operationeel handelen op de groep.

Op de website kunt u meer lezen over BSO Tiliander.

Ook kunt u daar allerlei andere informatie over onze organisatie vinden.

Hieronder vindt u een aantal praktische zaken beschreven, zoals die bij BSO Tiliander geregeld zijn.

De Buitenschoolse opvang (BSO) Tiliander is in januari 2010 gestart en gehuisvest in het gebouw van basisschool Tiliander.

Voor BSO Tiliander heeft Kinderopvanggroep Tilburg BV een samenwerkingsconvenant afgesloten met basisschool Tiliander.

Deze school gaat uit van het antroposofisch wereld- en mensbeeld.

Goed leren staat voor deze school gelijk aan een gezonde ontwikkeling van sociale, emotionele en lerende vaardigheden. Deze heb je immers allemaal nodig om op eigen gezonde kracht in het leven te kunnen staan. Daarom noemen ze deze onderwijsvorm graag 'leren met het hoofd, hart en handen'. Daarmee bedoelen ze dat bij de leerlingen een harmonieuze ontwikkeling van denken, voelen en willen voorop staat.

Buitenschoolse Opvang (BSO) Tiliander is bereikbaar op bovenstaand telefoonnummers. De telefoon wordt ook meegenomen wanneer er een activiteit buiten de deur georganiseerd is, zodat de BSO ten alle tijde bereikbaar is.

Wanneer u de voicemail krijgt, kunt u deze inspreken en een bericht achterlaten. De pedagogisch professionals luisteren de berichten regelmatig af. Ook afmeldingen van kinderen kunt u op de voicemail inspreken.

Bso Tiliander bestaat uit 2 basisgroepen. Eén groep voor de jongere kinderen en één groep voor de oudere kinderen.

De jongere groep biedt opvang voor maximaal 11 kinderen, de oudere groep voor 12 kinderen. Op dit moment hebben we max 23 kinderen, we kunnen in totaal echter 30 kinderen opvangen.

De verdeling is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen.

Bij 23 kinderen hebben we een oudere groep van 12 kinderen (vanaf 7 jaar) en een jongere groep van 11 kinderen (met minimaal 2 7-jarigen).

Op rustige momenten, dagen en periodes worden deze 2 groepen samengevoegd.

In de regel zitten de jongere kinderen beneden en de oudere kinderen boven.

Ook kan het voorkomen dat we tijdens een periode met een groep van 22 kinderen meer jongere kinderen in de groep hebben. We kijken dan wat qua indeling en begeleiding fijn is. Soms kan dat betekenen dat een jonger kind dan bij de oudere kinderen gaat eten of spelen omdat dit voor een betere verdeling zorgt. We kijken natuurlijk wel of kinderen daar aan toe zijn.

BSO Tiliander maakt gebruik van het eerste lokaal, direct links na de hoofdingang en het eerste lokaal rechts voorbij de balie. Ook heeft de BSO de ruimte schuin tegenover het eerste lokaal onder de trap en de ruimte daarboven tot haar beschikking.

Deze ruimte is met name bedoeld voor de oudere kinderen.

Tevens kunnen we gebruik maken van de aula en bibliotheek. Met het gebruik van aula kunnen we het aanbod van activiteiten verruimen. Bij mooi weer eten we buiten en wachten we in de bibliotheek totdat het schoolplein leeg is. Dan kunnen we rustig buiten aan tafel de middag beginnen.

De kleuters maken gebruik van de toiletblokken tegenover klas 2a.

De oudere kinderen maken gebruik van de toiletten tegenover de kapstokken van de BSO.

Het eerste lokaal en het lokaal, rechts voorbij de balie, zijn tevens de ruimten voor een peutergroep van Windekind en een kleuterklas.

Het eerste lokaal is voor de jongere kinderen. Hier komen de kinderen binnen, wordt er gezamenlijk gegeten en spelen ze daarna in dezelfde ruimte. De tweede ruimte is bestemd voor rustige activiteiten in een kleinere groep.

In de ruimte boven starten de oudere kinderen bij minder mooi weer met het gezamenlijk eten.

Vanaf 14.45u komen hier op bepaalde dagen ook de kinderen van hogere klassen bij.

Deze ruimte is dan ook ingericht voor de wat oudere kinderen die tevens, onder begeleiding uit kunnen wijken naar de aula.

Bij erg slecht weer organiseren we dit eetmoment in de ruimte van peroniek wanneer het op donderdag erg druk is.

Wanneer het weer het ook maar enigszins toelaat gaan we naar buiten.

Met de kleuters maken vooral gebruik van de grote speelplaats aan de voorkant van de school.

Met de oudere kinderen wordt overlegd waar we gaan spelen.

Ook worden er, onder begeleiding van de pedagogisch professionals activiteiten aangeboden op het grote speelveld naast de school of op het grotere schoolplein aan de achterkant van de school.

In de omgeving bevindt zich kinderboerderij Maria Goretti. De kinderen mogen in de kinderboerderij gebruik maken van alle faciliteiten.

In het najaar van 2016 zijn we gestart met een eigen Bso-moestuin. Een veilige tuin op een groot perceel waarin de kinderen naar hartenlust kunnen wroeten, zaaien, planten, wieden, ruiken, oogsten, spelen, picknicken en op avontuur gaan in de verschillende

seizoenen. Met deze moestuin komen we nog dichterbij de natuur en kunnen we de natuur op een andere manier beleven.

Er is een speeltuin en een grote kantine waar kinderen wat kunnen drinken en naar de toilet kunnen.

Voor bepaalde kinderen is dit echt een leuk uitstapje wat we, wanneer mogelijk organiseren.

Voor de verschillende uitstapjes hebben we toestemmingsformulieren.

Opvang

Op BSO Tiliander bieden we opvang voor kinderen die basisschool Tiliander bezoeken.

Op schooldagen is BSO Tiliander geopend van 13.00 tot 19.00 uur.

Tijdens vrije- en/of studiedagen van school of in vakantieperiodes is Tiliander de gehele dag geopend van 8.00 uur tot 19.00. Tijdens de officiële schoolvakanties worden de kinderen van BSO Tiliander opgevangen op BSO Elzen.

Op de website van BSO Elzen, www.sterrekinderopvang.nl/elzen kunnen de ouders van deze kinderen alle belangrijke informatie vinden.

Personeel

Op de BSO werken enkel gekwalificeerde pedagogisch professionals die minimaal beschikken over een opleiding op MBO-niveau. Daarnaast is er ook plaats voor stagiaires. De stagiaires volgen een beroepsopleiding en zijn afhankelijk van de fase van de opleiding inzetbaar op de groep. Zij worden begeleid door de vaste pedagogisch professionals van de betreffende groep. Deze stagiaires zijn veelal gekoppeld aan een vaste groep om de stabiliteit en duidelijkheid voor de kinderen en ouders te kunnen waarborgen.

Zij werken boventallig mee op de groep en participeren in alle zorg en spelactiviteiten met de kinderen, maar nooit alleen met kinderen. Er is altijd een beroepskracht in de directe nabijheid. Aan elke stagiaire is een vaste beroepskracht gekoppeld als mentor om te ondersteunen en te begeleiden bij het werken met de kinderen.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

Wij verhogen de pedagogische kwaliteit door structureel in te zetten op coaching en beleid.

Binnen onze locaties wordt dit inhoud gegeven door enerzijds het vormgeven, evalueren en implementeren van het pedagogisch beleid en anderzijds het verhogen van de pedagogische kwaliteit door coaching van de pedagogisch professionals, waarbij de interactievaardigheden de basis vormen.

Interactievaardigheden

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structureren en grenzen stellen
- Praten en uitleggen
- Ontwikkelingsstimulering
- Begeleiden van interacties tussen kinderen

(Riksen-Walraven, 2004)

Het pedagogisch beleid omvat al het beleid dat raakt aan de pedagogische praktijk.

Hierbij is er aandacht voor het bewaken en invoeren van beleidsvoornemens zodat iedere

professional werkt volgens onze pedagogische visie. De coaching van de pedagogisch professionals vindt structureel plaats binnen onze overlegstructuur en op de groep door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg in het contact met kinderen, ouders en collega's en bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Aan het begin van ieder kalenderjaar wordt vastgesteld hoeveel uren er beschikbaar gesteld worden voor beide functietaken en dit wordt schriftelijk vastgelegd.

Uren inzet pedagogische beleidsmedewerker/coach

Op basis van de landelijke rekentool wordt de ureninzet van de pedagogische beleidsmedewerker/coach jaarlijks bepaald en vastgelegd in dit pedagogisch locatiebeleid en in het opleidingsplan. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach werkt op jaarbasis 65 uur op onze bso. Zij heeft 15 uur voor het coachen van de pedagogisch professionals in ons team. Daarnaast ondersteunt zij onze directeur bij het pedagogisch beleid waar zij 50 uur per jaar voor heeft.

De pedagogisch coach maakt een coachplan en bespreekt dit regelmatig met de directeur en pedagogisch professionals (zie opleidingsplan).

Uiteraard wordt er voldaan aan de kwalificatie-eisen, om deze rol te kunnen vervullen. Tevens wordt er zorggedragen voor de nodige bijscholing om te kunnen blijven afstemmen op nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

Tijdens teamvergaderingen wordt de pedagogische praktijk besproken om deze te versterken. In de dagelijkse praktijk wordt dit bekeken en geacht. Dit wordt in notulen vastgelegd.

Het opleidingsplan is ook onderdeel van het pedagogisch locatiebeleid en worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld met het team en de oudercommissie.

We werken met mentorschap.

De vaste pedagogisch professionals treden op als mentoren van "hun kinderen" in "hun basisgroep" en zijn voor zowel de kinderen als hun ouders het primaire aanspreekpunt. Tijdens de intake wordt ouders verteld wie de mentor is van hun kind. Uitgangspunt is dat de mentor het intakegesprek doet. Als de mentor niet zelf het intakegesprek heeft gedaan neemt hij / zij het initiatief voor een nader kennismakingsgesprek met de ouders in de eerste weken na de start van hun kind op de groep.

Ook aan het kind zelf wordt duidelijk gemaakt wie zijn of haar mentor is. Op de bso kan de mentor dit zelf uitleggen als het kind mee komt met de ouders voor het intakegesprek of tijdens de eerste paar keren dat het kind naar de bso komt. De mentor maakt actief contact met het kind en legt uit wat het kind van de mentor kan verwachten. Ook wordt verteld dat de mentor met zijn of haar ouders contact onderhoudt over hoe het met hem of haar gaat op de bso

Uitgangspunt is dat de mentor bij voorkeur twee maar minstens één dag per week op de groep van de mentorkinderen is ingepland. De mentor onderhoudt intensief contact met haar directe collega's en krijgt zo nodig een overdracht van bijzonderheden van de kinderen van wie hij / zij mentor is.

De mentor onderhoudt de contacten met de ouders van de kinderen van wie zij mentor is. Op verzoek van ouders maar ook op eigen initiatief bespreekt de mentor met de ouders hoe het gaat met hun kind. Of het kind zich prettig en veilig voelt in de groep en op ons kindercentrum en hoe het kind zich gedraagt en ontwikkelt. De mentor is ook contactpersoon voor het kind zelf, voor een gesprek of als het vragen heeft.

De mentor doet tenminste jaarlijks een volledige observatie en gebruikt hiervoor het observatie instrument '*Kijken naar Kinderen*'. Hij / zij nodigt ouders uit voor een gesprek

over deze jaarlijkse observatie. Zie verder paragraaf 'Observatie-instrument Kijken naar Kinderen'

De mentor kan tijdens een overleg met de directe collega's op de groep zijn / haar mentorkinderen in brengen. De mentor vertelt hoe hij / zij het kind ervaart op de groep en vraagt om aanvullende informatie van de collega's.

§ 2 Pedagogische Visie van BSO Tiliander

Bij het beschrijven van de pedagogische visie die binnen BSO Tiliander gehanteerd wordt, zijn we uitgegaan van de centrale visie:

"Een kind is een uniek persoon en moet zich binnen een veilige en pedagogisch professionele omgeving kunnen ontwikkelen tot een zelfstandig, zelfverzekerd en sociaal emotioneel vaardig mens."

Het begrip "antroposofie" is samengesteld uit 2 Griekse woorden, 'anthropos' en 'sophia', mens en wijsheid. Antroposofie kan het beste worden omschreven als "een weg om door zelfkennis en kennis van de wereld te komen tot bewustwording, in vrijheid en vanuit je eigen verantwoordelijkheid". De vrije school gaat uit van de intrinsieke ontwikkeling van het kind: er is een diep van binnenuit komende kracht die het kind zijn/haar eigen ontwikkeling doet doormaken. De BSO Tiliander zal zich richten op de activiteiten en cultuur van de school.

Concreet houdt dit in dat bijv. de jaarfeesten, de seizoenen en verjaardagen aandacht krijgen op de BSO Tiliander.

We maken ook een seizoenstafel en proberen zo de kinderen een hele vertrouwde fijne sfeer mee te geven die ze ook kennen van school.

De wijze van inrichting van de ruimte boven is afgestemd op de inrichting van de schoollokalen met zachte kleuren en natuurlijke materialen.

Spel en spelen heeft een grote invloed op de totale ontwikkeling van het kind. Door middel van spel wordt zowel de sociale ontwikkeling, de lichamelijke/motorische, de cognitieve en taalontwikkeling en de fantasie gestimuleerd. Om veel spelervaringen op te kunnen doen, vinden wij het belangrijk dat het aanbod aan speelgoed divers is. Het speelgoed op de groep is zoveel mogelijk van natuurlijke materialen en van een hoogwaardige en duurzame kwaliteit.

Door creatief te zijn, gebruiken de kinderen hun fantasie, wat leidt tot beweeglijkheid in hun denken.

In de communicatie met kinderen maken we gebruik van de visie op communicatie van Thomas Gordon. In deze visie staat de totale communicatie centraal. Dat wil zeggen dat de pedagogisch professionals actief kijken en luisteren naar kinderen om inzicht te krijgen in hun behoeften en hun gedrag. Het uiten van gevoelens d.m.v. een 'ik'-boodschap, actief luisteren en het kind zelf een oplossing laten vinden of samen tot een oplossing komen, zijn uitgangspunten hierbij.

Naast de visie van Gordon vinden wij ook inspiratie bij de ideeën van andere pedagogen, met name Rudolf Steiner: het bieden van een rustige, warme en liefdevolle omgeving waarin een kind zich kan ontwikkelen, om straks alle drukte van de wereld aan te kunnen.

De omgeving wordt door het gebruik van natuurlijke materialen, zo rustig mogelijk gehouden.

Ritme geeft kinderen zekerheid, veiligheid en erkenning. Voor een gezonde ontwikkeling van kinderen is het een voorwaarde dat de dag zich ritmisch voltrekt en dat kinderen zich zowel lichamelijk als emotioneel behaaglijk voelen. Steiner benadrukt ook de aangeboren

neiging van kinderen om dingen na te bootsen. Kinderen kunnen de wereld leren kennen door het (goede) voorbeeld van anderen te volgen.

We vinden het belangrijk kinderopvang te bieden voor kinderen van 4-13 jaar, die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van kinderen in een veilige en gezonde omgeving. Deze ontwikkeling moet plaats vinden op verschillende gebieden. De ontwikkelingsgebieden waar wij ons op richten op de buitenschoolse opvang zijn:

- Ø de cognitieve ontwikkeling (en het omgevingsbewustzijn);
- Ø de taalontwikkeling;
- Ø de zintuiglijke ontwikkeling;
- Ø de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Ø de motorische ontwikkeling;
- Ø de ontwikkeling van zelfstandigheid
- Ø de creatieve ontwikkeling;
- Ø de ontwikkeling van de fantasie.

§ 3 pedagogische uitgangspunten in het handelen

Vanuit de hiervoor genoemde visie, hebben we invulling gegeven aan de vier pedagogische uitgangspunten die in de Wet Kinderopvang genoemd worden:

- a) het bieden van sociaal-emotionele veiligheid
- b) het stimuleren van de sociale competenties
- c) het stimuleren van de persoonlijke competenties
- d) de overdracht van waarden en normen.

3.a Sociaal-emotionele veiligheid: Structuur bieden in een vertrouwde en uitdagende omgeving.

Vertrouwde vaste pedagogisch professionals

Het creëren van een veilige en geborgen omgeving is een samenspel tussen pedagogisch professionals, kinderen en de ruimte waarin ze zich bevinden. Door middel van vaste pedagogisch medewerksters en een herkenbare dagstructuur willen wij deze veiligheid bieden.

Door de kleinschaligheid is er een hecht team met pedagogisch professionals, waarvan de gezichten voor alle kinderen bekend zijn. Dit biedt extra veiligheid en geborgenheid voor de kinderen en de ouders. Natuurlijk kan het zijn dat er door vakantie of ziekte van één van de vaste pedagogisch professionals een "vreemd gezicht" op de groep staat. Uitgangspunt blijft echter dat er voor de kinderen en ouders, te allen tijde, bekende pedagogisch professionals aanwezig zijn.

Kennismaken en wennen

Voordat een kind op BSO Tiliander geplaatst wordt, wordt er door de pedagogisch professionals een kennismakingsgesprek met de ouders gepland. Tijdens het gesprek verblijft het kind op de groep zodat hij/zij alvast een beetje kan wennen.

Wij zien het wennen als een noodzakelijke stap voor het goede verloop van de opvang. Tijdens het wennen kunnen niet alleen de kinderen wennen aan de groep en de pedagogische professionals maar krijgen ook de ouders en de pedagogische professionals de kans om een vertrouwensband op te bouwen. De ervaring leert dat dit van cruciaal

belang is voor een goede relatie tussen ouders en de pedagogische professionals. Bij de BSO wordt er in tegenstelling tot de dagopvang maar één wenmoment gepland. Dit omdat de kinderen ouder zijn en daardoor sneller gewend raken aan de groep.

Aansluiten bij ervaringen en persoonlijke emoties van kinderen

De pedagogisch professionals benaderen de kinderen op een open, respectvolle en positieve manier, volgens de methode van Thomas Gordon. Belonen en complimenten geven is hierbij belangrijk.

Door een positieve benadering van het kind wordt een veilige omgeving gecreëerd waarin het kind zichzelf kan zijn. Dit zijn voorwaarden voor een kind om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen en te ontplooien. We vinden dat ieder kind de mogelijkheid moet hebben om zich in zijn of haar eigen tempo te ontwikkelen. Structuur bieden we door te werken met een vast dagprogramma zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn. Er wordt op vaste tijden gegeten of gespeeld. De pedagogisch professionals gaan op een consequente manier met de kinderen om. Afspraken worden samen met de kinderen gemaakt en vervolgens door de pedagogisch professional gehandhaafd.

In de dagelijkse omgang worden de kinderen gestimuleerd en ondersteunen de pedagogisch professionals de leermomenten die de kinderen tegenkomen: kinderen krijgen de ruimte om te oefenen in het contact met anderen, het uiten van emoties, en het opdoen van (nieuwe) ervaringen. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd om nieuwe dingen uit te proberen, maar nooit gedwongen. Uiteraard respecteren wij de eigenheid van een kind en het eigen tempo waarin het zich ontwikkelt.

Inrichting van de groep

De omgeving kan een bijdrage leveren aan een gevoel van veiligheid: de inrichting van de groep en de sfeer die er op de groep heerst zijn belangrijke voorwaarden voor het gevoel van geborgenheid van de kinderen. De eigen groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind.

Daarnaast moet een ruimte uitnodigend zijn voor kinderen waardoor zij zich op hun gemak voelen en uitgenodigd worden om activiteiten te ondernemen.

Dit realiseren we door de ruimtes met verschillende mogelijkheden tot activiteiten (voor verschillende leeftijden) en speelhoeken in te richten.

Daarnaast laten we de kinderen meedenken over de activiteiten die we met hen ondernemen. We willen dat BSO Tiliander een plek is waar kinderen zich thuis voelen en waar ze hun creativiteit en fantasie kunnen laten leven. Een plek waar kinderen lekker kunnen spelen met elkaar.

Keuzevrijheid is hierin een belangrijk begrip. We stimuleren de kinderen om aan groepsactiviteiten deel te nemen, maar daarnaast bieden we ze waar mogelijk de keuze om hun eigen activiteiten te kiezen: een kind dat lekker een boek wil lezen op de bank, zal daar niet vandaan worden gehaald om mee te doen met een activiteit, maar mag zich lekker even terugtrekken.

Op de groep moet er voor kinderen tevens van alles te ontdekken zijn, zodat kinderen spelenderwijs kunnen leren, hun eigen keuzes leren maken en zicht krijgen op eigen voorkeuren en mogelijkheden. Dit alles stimuleert het zelfvertrouwen en zelfbewustzijn van het kind.

Opendeuren beleid.

De visie van het open deurenbeleid is tweeledig:

Ten eerste biedt het een meer natuurlijke afspiegeling van de belevingswereld van het kind. Er mag, net als thuis, in diverse ruimtes gespeeld worden en zodoende krijgt

kinderen meer kansen om de wereld om zich heen te ontdekken. Zij maken kennis met meerdere activiteiten en spelen met ander speelgoed dan op de eigen groep. Ook komen kinderen in contact met kinderen uit andere groepen.

Ten tweede zorgt het open deurenbeleid ervoor dat de doorstroom voor kinderen naar een andere groep makkelijker wordt. Kinderen kennen de andere ruimtes, andere kinderen en andere pedagogisch medewerkers.

Op onze locatie hebben wij het open deurenbeleid als volgt vorm gegeven:

Na het gescheiden startmoment overleggen de pedagogisch professionals hoe ze zich gaan verdelen. Er blijft altijd 1 pedagogisch professional beneden als contactpersoon voor kinderen en ouders. De andere pedagogisch professionals kijkt waar ze nodig is en biedt eventueel een activiteit aan. In de regel blijven de jongere kinderen beneden. Wanneer jongere kinderen boven willen spelen en oudere kinderen beneden gaat dat altijd in overleg met de pedagogisch professional.

Na 15.00u gaat er altijd een pedagogisch professional naar buiten.

BSO Tiliander heeft een moestuin waar pedagogisch professionals regelmatig met een aantal kinderen naar toe gaan. We gaan met de taxi naar de moestuin. Voordat de pedagogisch professional vertrekt vertelt zij/hij de kinderen wat de afspraken zijn. Deze worden ook herhaald wanneer ze in de moestuin zijn.

De pedagogisch professional die mee gaat naar de moestuin heeft altijd een telefoon bij zich zodat zij contact kan houden met haar collega's op de bso als dat nodig is. We volgen de uitgangspunten van ons vervoersbeleid.

De pedagogisch professional is altijd voor 17.00u terug van de moestuin. Voor de kinderen die mee gaan naar de moestuin hebben ouders een toestemmingsformulier ingevuld.

Locatie-overstijgend opvangen van kinderen

We verstaan onder locatie-overstijgend opvangen dat kinderen op meerdere locaties van onze koepelorganisatie de Kinderopvanggroep kunnen worden opgevangen. Bijvoorbeeld tijdens vakanties, op rustige dagen, tijdens schoolvrije dagen of tijdens periodieke verbouwingen, renovaties en onderhoud van de vaste eigen locatie.

Deze mogelijkheid is in het contract tussen ouder en directeur van het kindercentrum opgenomen met vermelding van de verschillende situaties en gedurende welke periode het kind waar wordt opgevangen. Het betreft altijd tijdelijke, vooraf geplande en met ouders besproken situaties.

Wij kunnen ook uitstapjes voor kinderen bieden op een andere locatie zonder dat dit in het opvangcontract is opgenomen. Zie onze paragraaf 'uitstapjes' in ons vervoersbeleid.

Ouders worden natuurlijk altijd geïnformeerd over activiteiten die we willen gaan doen op een andere locatie. Dit kan bijvoorbeeld via de mail of in een nieuwsbrief.

3.b Sociale competenties: Unieke karakter eigenschappen en eigenheid respecteren

Alle kinderen zijn verschillend. Het ene kind speelt graag alleen, een ander graag samen en weer een ander in groepjes. Sommige kinderen vragen veel aandacht, anderen trekken zich gemakkelijk terug.

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind zichzelf kan zijn op de BSO, dat het zich thuis voelt en dat het zich gewaardeerd voelt om wie hij/zij is.

Bij Tiliander worden regelmatig groepsactiviteiten georganiseerd waarbij alle kinderen samen een activiteit ondernemen. Hierbij is het voorwaarde dat de pedagogisch professionals steeds een sfeer creëren waarin alle kinderen zich op hun gemak voelen, zodat ze zichzelf op een natuurlijke en eigen manier door de groep kunnen bewegen. Wanneer kinderen bij de buitenschoolse opvang komen, leren zij al snel in een groep te functioneren. Een groep biedt kinderen de mogelijkheid te leren omgaan met de verschillen tussen individuen. De interactie met leeftijdsgenootjes, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale vaardigheden: zij leren op hun beurt wachten, samen te werken, materialen te delen en compromissen te sluiten.

Conflicten tussen kinderen

Een ander aspect dat bijdraagt aan het veiligheidsgevoel van de kinderen is de sfeer onderling. De pedagogisch professionals stimuleren de kinderen om met alle kinderen te spelen en niemand buiten te sluiten: samenspelen en samenwerking wordt gestimuleerd. Wanneer zich een conflict tussen twee kinderen voordoet, kijken de pedagogisch professionals eerst hoe het conflict verloopt. De pedagogisch professional hoeft niet altijd gelijk in te grijpen of oplossingen aan te dragen. Kinderen zijn vaak heel goed in staat zelf problemen op te lossen, waardoor hun sociale competenties vergroot worden. Door kinderen zelf een oplossing te laten vinden, respecteren en stimuleren wij ook de creativiteit en zelfstandigheid van het kind. De pedagogisch professional houdt het proces wel in de gaten en als de kinderen er zelf niet uitkomen, ondersteunt ze de kinderen bij het oplossen van hun ruzie. Hoe deze ondersteuning eruit ziet, hangt af van de situatie en de leeftijd van de kinderen.

Omdat het belangrijk is dat kinderen, in het belang van hun ontwikkeling, een veilig pedagogisch klimaat ervaren, wordt pestgedrag van kinderen op de groep absoluut niet getolereerd! Kinderen die pesten zullen door de pedagogisch professionals te allen tijde aangesproken worden op hun gedrag en gewezen worden op "*de gouden gedragsregels ter voorkoming van pestgedrag*" die zij kennen van (het pestprotocol van) school. Wanneer het pestgedrag aanhoudt en het kind zich door de pedagogisch professional niet laat corrigeren op zijn gedrag, kan een maatregel (bijvoorbeeld een time-out) volgen. Pedagogisch professionals zullen zo'n situatie altijd met ouders nabespreken.

3.c Persoonlijke competenties: Persoonlijke interesse en sterktes vasthouden en stimuleren tot groei

Ieder kind is een uniek wezen dat zichzelf op zijn eigen manier en tempo ontwikkelt. Het leert zichzelf de vaardigheden aan die het nodig heeft om op eigen benen te staan en ontwikkelt eigen interesses. Die ontwikkeling kun je als buitenstaander moeilijk sturen, je kunt een kind wel heel veel laten zien zodat zijn wereld en keuzemogelijkheden zo groot mogelijk zijn. Ieder kind zal zelf moeten leren afwegen wat het wel en wat het niet wil, keuzes moeten maken. Het is onze taak bij BSO Tiliander om de kinderen hierbij te helpen indien nodig en keuzes waar mogelijk te respecteren. Op deze manier proberen we een situatie te creëren waarin ieder kind zichzelf kan zijn en voor zichzelf mag kiezen.

Op de BSO worden verschillende activiteiten ondernomen met de kinderen. Sommige activiteiten zullen dagelijks terugkeren, andere regelmatig of incidenteel. De observatie van de kinderen/groep zijn leidend voor de activiteiten die we aanbieden.

De ruimten zijn ingedeeld met plaatsen voor rust en actie en mogelijkheden die aansluiten bij leeftijd en ontwikkelingsstadium van een kind. Vanuit een veilige ruimte wordt er een uitdaging geboden. Kinderen zelf laten kiezen vraagt van een pedagogisch

professional dat zij creatief en flexibel kan inspelen op dat wat kinderen aangeven en nodig hebben. Tegelijkertijd schept de pedagogisch professional een kader waarbinnen een kind kán kiezen. Hierin is de balans met betrekking tot de houding en begeleiding van pedagogisch professionals en de manier waarop materialen en activiteiten worden aangeboden, belangrijk.

De pedagogisch professional laat afwisselend de kinderen vrij spelen, waarbij de kinderen op hun eigen manier fantasie gebruiken en hun mogelijkheden ontdekken. Zij leren zelf keuzes te maken en interesses te ontwikkelen. Daarnaast biedt de pedagogisch professional de kinderen regelmatig diverse activiteiten aan, zoals plakken, puzzelen, kleien, spelletjes, verven, tekenen, zingen, muziek maken, schminken, koken enz. Door allerlei soorten activiteiten aan te bieden worden verschillende ontwikkelingsgebieden geactiveerd.

De pedagogisch professional stimuleert een kind door samen met het kind de grenzen van zijn capaciteiten te ontdekken en deze te verleggen. De pedagogisch professional maakt het kind bewust van de eigen kwaliteiten.

Door kinderen positief te benaderen, veel te prijzen en aan te moedigen en daarnaast geloof te hebben in het kunnen van het kind, wordt de wil van de kinderen om nieuwe dingen te proberen en steeds een stapje verder te gaan, gestimuleerd. Dingen kunnen en dingen zelf mogen doen is goed voor het zelfvertrouwen. Kinderen bouwen zo een positief beeld op van zichzelf en hun mogelijkheden.

3.d Overdracht van normen en waarden

Afspraken, regels en omgangsvormen

Normen en waarden worden in de dagelijkse omgang met elkaar in een voortdurend proces overgebracht op de kinderen. Dit heet het proces van "socialisatie". Pedagogisch professionals zijn gedurende de dag continue bezig om kinderen normen en waarden bij te brengen. In de omgang met elkaar hechten wij veel waarde aan:

- Luisteren naar elkaar
- Respect hebben voor elkaar
- We praten vanuit het mogen en nooit vanuit het moeten
- Ruzies op een adequate manier oplossen zonder slaan, schreeuwen en schoppen
- Iets vragen wanneer je iets wilt
- Op je beurt te wachten

De pedagogisch medewerkers vervullen, als volwassenen in de omgeving van het kind, een belangrijke voorbeeldfunctie. Zij spreken kinderen aan op hun gedrag, zowel gewenst als ongewenst en leggen hierbij het belang van de regels uit.

Grenzen aangeven en belonen

Op de buitenschoolse opvang zijn in de omgang met elkaar regels nodig. Hoe ouder het kind, hoe beter je er afspraken mee kunt maken. We werken aan de vorming van gewoontes bij kinderen door zoveel mogelijk consequent te handelen en het kind positief te benaderen. Belonen en grenzen aangeven kunnen daarbij een hulpmiddel zijn. Een kind dient uiteraard precies te weten waarvoor het beloond of wordt en waarom grenzen aangegeven worden. Beloning geschiedt vooral in de vorm van een positieve benadering, de sociale beloning. Materiële beloningen worden niet gebruikt.

We proberen de gehele dag de kinderen positief te benaderen. Dat doen we o.a. door naar ze te luisteren, door complimenten te geven, door een duim in de lucht etc. Hoe

vaker een kind beloond wordt en positieve aandacht krijgt, hoe vaker hij/zij dit gedrag zal laten zien. En hiermee groeit ook de eigenwaarde van een kind.

Als er iets bijzonders is gebeurd met een kind op school, wordt dit door de groepsleerkracht gemeld bij de pedagogisch professionals van de BSO en andersom. Zo kunnen we er rekening mee houden als er iets bijzonders aan de hand is. De pedagogisch professionals geven dit dan ook weer door aan de ouders.

Wanneer een kind iets doet wat niet mag, wordt het volgens de Gordon-methode aangesproken op zijn/haar gedrag. ("ik vind het niet goed dat...omdat...". "ik zou het fijn vinden..."). Wanneer het kind dan toch doorgaat wordt het altijd van tevoren gewaarschuwd voordat het ook daadwerkelijk een grens aangereikt krijgt. Een grens kan zijn het even apart zetten van een kind, om hem of haar even tot rust te laten komen. Er worden afspraken gemaakt om herhaling te voorkomen. De pedagogisch professional die de grens aangeeft, zal ook altijd weer het kind betrekken bij het groepsgebeuren. Voor het kind moet het duidelijk zijn dat het conflict is opgelost.

Pedagogisch professionals grijpen altijd in als een bepaalde situatie gevaar voor het kind of andere kinderen op kan leveren.

Observatie-instrument Kijken naar Kinderen

Tijdens de wenperiode en daarna jaarlijks, observeren pedagogisch professionals het kind en de groep. Dit wordt met het eigen team en natuurlijk met de ouders besproken. Er kan altijd een extra observatie worden gedaan. We hebben hiervoor een eigen observatie-instrument ontwikkelend – Kijken naar Kinderen - op basis van het landelijke erkende kind volgsysteem KIIJK.

Doel van deze jaarlijkse observatie is het volgen van welbevinden en ontwikkeling van ieder kind en van de groep om de opvang van individuele kinderen maar ook van de groep als geheel te verbeteren en te versterken. Dit in goed overleg met ouders. Op de BSO volgen we alleen het welbevinden. De ontwikkeling volgen zien we als verantwoordelijkheid van de basisschool.

Als gedrag en ontwikkeling bij ons op de BSO opvalt en / of er is zorg dan zullen we dit zeker met ouders bespreken en school hier bij betrekken als ouders daar toestemming voor geven.

Vroegsignalering

Hieronder is beschreven hoe wij bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en ouders kunnen doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Ook is beschreven hoe de pedagogisch professionals zijn toegerust voor deze taak en op welke wijze zij daarbij worden ondersteund. We verwijzen naar ons zorgprotocol en het algemene pedagogisch beleid van onze organisatie. We leggen alle stappen vast in het kinddossier dat we van ieder kind hebben.

We bespreken de mogelijkheden van zorg en opvang voor kinderen die ons opvallen in gedrag en/of ontwikkeling met ouders en met elkaar als team. We hanteren 3 zorgcriteria:

1. Welzijn en ontwikkelingskansen voor het kind in deze groep (is het gebaat bij reguliere groepsopvang en voelt het zich veilig en gezien in de groep?)
2. Welzijn en ontwikkelingskansen voor de andere kinderen uit deze groep waarin het zorgkind geplaatst is (groepssamenstelling, voldoende aandacht voor het groepsproces, voldoende individuele aandacht voor alle kinderen)

3. De praktische mogelijkheden en de vaardigheden van het team (competenties en stabiliteit van de professionals om het kind te begeleiden in de groep met de andere kinderen)

We hebben regelmatig een kindbespreking op groepsniveau waarin we (bijzonderheden van) kinderen met elkaar doorspreken. Als een pedagogisch professional merkt dat een kind opvallend gedrag vertoont, bijzonderheden in de ontwikkeling laat zien en/of specifieke zorg nodig heeft, bespreekt ze dit zo spoedig mogelijk met de ouders. Bijv. tijdens mondelinge overdracht bij haal- en brengmomenten. En indien mogelijk natuurlijk met het kind zelf. Er kan altijd een aparte afspraak gemaakt worden voor een gesprek met ouders.

Na overleg met ouders, met collega's en met de directeur gaan we gericht observeren met ons observatie-instrument, Kijken naar Kinderen of het IKO-formulier, waarbij we ons steeds afvragen wat de functie en betekenis kan zijn van het gedrag wat het kind laat zien. Ook kan de coach gevraagd worden het gedrag te komen observeren. Dit wordt natuurlijk weer besproken met de ouders. Onze directeur (bege)leidt deze gesprekken met de ouders. Doel is altijd: afspraken maken hoe we het kind kunnen opvangen in de groep en hoe we ouders kunnen ondersteunen bij het zoeken naar gespecialiseerde hulp, als dat nodig lijkt.

Als de zorgen blijven en de gekozen oplossingen en afspraken onvoldoende effectief zijn, kan de directeur, met instemming van ouders, de zorgen met collega-deskundigen binnen de organisatie bespreken in een Intern Kindergericht Overleg (IKO). Ouders kunnen aansluiten bij dit gesprek.

Vanuit het IKO maken we verdere afspraken over hoe we het kind kunnen opvangen en wat ouders en wij als opvang nog kunnen doen, bijv. video opnames op de groep en / of thuis of observaties door andere (extern) deskundigen. We bespreken ook hoe we kunnen ondersteunen bij eventuele verwijzing naar bijv. Loket Vroeghulp, consultatiebureau, de GGD of maatschappelijk werk. De directeur van de locatie houdt de regie en blijft 1ste aanspreekpunt voor team, ouders en hulpverlening.

We sluiten aan bij de zorgstructuur in Tilburg - de Toegang- en we werken samen met basisschool de Tiliander. Er komt regelmatig een ondersteuningsteam op school bij elkaar om kinderen met een ondersteuningsvraag te bespreken. GGD en schoolmaatschappelijk werk zitten samen met leerkracht, IB-er en ouders aan tafel. Ouders worden actief uitgenodigd deel te nemen. Ouders kunnen zelf een ondersteuningsvraag inbrengen en bespreken in het *ondersteuningsteam* op school e/o rechtstreeks bij de professional van de Toegang. Wij kunnen hierbij helpen en aansluiten bij gesprekken.

Eerder beëindigen :

Wanneer het gedrag van een kind in ernstige mate ontoelaatbaar is of gevaar voor andere kinderen oplevert, kan de directeur er in het uiterste geval toe besluiten om een kind niet meer op te vangen op de BSO. Deze beslissing heeft een zorgvuldig traject en zal altijd in samenspraak met de Raad van Bestuur van de Kinderopvanggroep worden genomen.

§ 4 Dagritme

Een dagritme geeft houvast, duidelijkheid en structuur aan de kinderen. De kinderen weten de volgorde van de gebeurtenissen op een dag en dat geeft hen een gevoel van

veiligheid en zekerheid. Deze basisbehoefte is nodig voor een optimale ontwikkeling van ieder kind.

Naast (groeps-)activiteiten zijn er op een dag ook "rustmomenten" voor de kinderen ingebouwd, waardoor een afwisseling ontstaat tussen drukke en rustige activiteiten. Het dagritme is er ten dienste van de groep en de kinderen en moet soepel gehanteerd worden, het is geen strak keurslijf. Uitzonderingen op de dagindeling heb je al snel bij een feestje of in de zomer, als er buiten gepicknickt wordt.

Op de BSO hebben we te maken hebben met schooldagen waarop de kinderen alleen in de middag komen en op studie- en vakantiedagen waarop de kinderen de hele dag komen.

Dagindeling normale schooldag

13.00-14.00

Ontvangst jongste kinderen en boterhammen eten.

14.00-15.00

Spelen/activiteit jongste kinderen.

14.45

Kinderen die alleen de korte naschoolse opvang bezoeken worden opgehaald.

Opruimen jongste kinderen.

Binnenkomst oudere kinderen, drinkmoment en crackers met beleg

15.15-15.30

Aan tafel, drinkmoment voor de kleuters

15.30-17.00

Vrij spel met een ingebouwde middagactiviteit(vrije keuze). Ook gaan we vrijwel altijd naar buiten.

16.30u krijgen alle kinderen binnen of buiten fruit.

17.15-19.00

Vrij spel totdat de kinderen worden opgehaald. Rond 18.15 krijgen kinderen nog een cracker om de tijd totdat ze thuis aan tafel gaan te overbruggen.

Dagindeling studievrije dagen en andere vrije dagen

7.30 en soms 8.00u wanneer ouders aangeven dat ze hun kind niet eerder komen brengen.

Binnenkomst kinderen

7.30-9.30

Vrij spel

9.00u

Start tweede pedagogisch professional wanneer nodig

9.30-10.00

Drinken/eten

10.00-12.00

Activiteit

12.00-13.00

Eten/drinken

13.00-15.30

Spel/vervolg activiteit

15.00

Drinkmoment

16.00

Fruitmoment

16.00-19.00

Afronden activiteit/opruimen/vrij spel/naar huis.

Wanneer er nog 10 kinderen zijn gaat er een pedagogisch professional naar huis.

Vrije momenten

Op de eerste plaats blijft de BSO een plaats waar de kinderen zich na een lange dag school moeten kunnen ontspannen. Dit wil zeggen dat er voldoende ruimte moet zijn voor vrije momenten waarin tijd is voor vrij spel, lezen, muziek luisteren, knutselen en dergelijke. De kinderen kiezen zelf wat ze op deze vrije momenten willen doen. De pedagogisch professionals zien toe op een ontspannen invulling voor ieder kind. Ze bewegen zich tijdens deze momenten door de groep en mengen zich hier en daar even in een spelletje door even mee te doen, interesse te tonen en suggesties te doen om het spel van de kinderen uit te diepen. De pedagogisch professionals sluiten hierbij aan bij de emoties en beleving van de kinderen.

De kinderen spelen in deze vrije momenten waarschijnlijk het meest met hun vriendjes. Wanneer blijkt dat kinderen worden buitengesloten of dat er spanningen ontstaan binnen de groep zal de pedagogisch professional hier op inspelen en hier samen met de kinderen en oplossing voor zoeken.

Eet- en drinkmomenten

Deze tafelmomenten zijn voor de kinderen rustmomenten waarop ze even bij kunnen komen en kunnen vertellen over de belevenissen op school. Ook is het een moment om het programma van de dag uit te leggen en om bijzonderheden te bespreken.

§ 5 Feesten en rituelen

Jaargetijden, feesten en vieringen zorgen voor een afwisseling en een onderbreking in het gewone ritme. Bovendien leert het kind er een heleboel van, cultureel, sociaal en educatief gezien.

De groep en de activiteiten worden aan het jaargetijde aangepast. Voorbeelden hiervan zijn: raamschilderingen, liedjes, knutselwerkjes, tekeningen en kleurplaten in de sfeer van dat jaargetijde.

Ook wordt er veel aandacht besteed aan de jaarlijkse feesten zoals; Carnaval, Sinterklaas, Kerst en Pasen, midzomerfeest.

Ook dan wordt de groep en activiteiten aan het thema aangepast. Samen met de kinderen wordt de groep versierd. De festiviteiten die op school worden gehouden worden indien mogelijk doorgetrokken naar de groep.

Verjaardagen en afscheid van de groep

Verjaardagen worden in overleg met de ouders gevierd in de groep. Er worden verjaardagsliedjes gezongen door de kinderen en de pedagogisch professionals. De jarige mag trakteren. Het liefst zien we een gezonde traktatie. We houden er rekening mee als kinderen bepaalde dingen niet mogen in verband met allergie of geloof of als ze een bepaald dieet hebben. Voor deze kinderen vragen we aan hun ouders een alternatieve lekkernij zodat we deze kinderen ook iets aan kunnen bieden.

Ook het afscheid vieren we. In de groep maken we duidelijk dat het kind de BSO verlaat en waarom. Zo is het voor iedereen duidelijk en is er een passend afscheid. Het kind dat afscheid neemt mag zelf trakteren, maar dit hoeft niet.

§ 6 oudercontacten

Wij bieden kinderopvang op maat. We proberen op iedere vraag van ouders een antwoord te zoeken. Of de vraag van de ouder ook in het belang van het kind is, is in

eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouder. De pedagogisch professionals hebben wel een observerende en signalerende rol. Zij kunnen de ouders, gevraagd maar ook ongevraagd, advies geven met betrekking tot de opvang, maar ook ontwikkeling van het kind. Opvoedingsproblemen worden besproken vanuit de situatie zoals die zich voordoet op de groep. De pedagogisch professionals gaan hierover met de ouders in gesprek en proberen samen met de ouders het kind te begeleiden.

Externe hulp kan alleen ingeschakeld worden in samenwerking met de ouders. Ouders hebben altijd de eindverantwoordelijkheid over hun eigen kinderen en ook gedurende de tijd dat hun kind bij ons op de BSO is blijft die eindverantwoordelijkheid gelden. Alleen in noodgevallen wordt buiten de ouder om gehandeld.

Pedagogisch professionals werken volgens de beroepscode voor de kinderopvang en hebben de taak de privacy van ouders en kinderen te waarborgen.

Naast de overdracht worden ouders geïnformeerd via de mail of kidsadministratie (ouderapp).

Voor BSO Tiliander en BSO Elzen hebben we facebook. We kiezen hier voor zodat we activiteiten kunnen laten zien. Wanneer kinderen zichtbaar zijn op de foto vragen we altijd apart toestemming van ouder en kind.

Oudercommissie

De oudercommissie van BSO Tiliander bestaat uit vertegenwoordigers van de ouders van kinderen die bij BSO Tiliander opgevangen worden. U kunt zelf ook zitting nemen in de oudercommissie. Als u interesse heeft om lid te worden van de oudercommissie kunt u rechtstreeks contact opnemen met één van de leden. U vindt hun adresgegevens en telefoonnummers op het informatiebord voor ouders in de gang.

Op dit moment zijn we op zoek naar uitbreiding van de oudercommissie.

§ 7 Praktische informatie

Halen en brengen:

- Bij een vrije dag kunnen kinderen vanaf 7.30u gebracht worden. Wanneer we hiervan afwijken lichten we ouders hierover in.
- De BSO sluit om 19.00. Omdat kinderen vaak nog wat aan ouders willen laten zien, hun spullen moeten verzamelen en pedagogisch professionals ook aan u als ouder een stukje overdracht willen bieden, vragen wij u dringend om uw kind vóór 19.00 op te halen. Wanneer er bijzonderheden zijn m.b.t. uw kind(eren), of als hij of zij een dag niet komt of komen, geef dit dan telefonisch door. Dit kan via het nummer 013-5350771 (na 12.30u) of op 06-22916750 (de voicemail luisteren wij standaard af en wanneer wij weg zijn, nemen we deze mobiele telefoon mee).
- Zowel op BSO Tiliander als op BSO Elzen zijn er geen aparte parkeermogelijkheden, veel ouders brengen hun kinderen dan ook met de fiets of parkeren of zorgen dat het wegbrengen en ophalen zo kort mogelijk is en laten de auto dan even aan de straat staan. Overal is echter betaald parkeren.
- Wij gaan er vanuit dat kinderen op vrije of vakantiedagen voor 10.00 uur gebracht zijn, tenzij anders aangegeven door de ouders. Dit i.v.m. activiteiten die die dag gepland staan. Mocht uw kind op een vakantiedag toch niet komen, vragen wij u om dit ook door te geven op een van bovenstaande telefoonnummers of door te geven aan BSO Elzen tel nr 013-207 70 00
- Wanneer iemand anders uw kind op komt halen, vragen wij u dit van tevoren door te geven op de groep. De pedagogisch professionals mogen uw kind niet meegeven aan een vreemde, in verband met veiligheid.

Tassen:

- Wij willen u nadrukkelijk wijzen op de verantwoordelijkheid die u samen met ons draagt, als het gaat om de veiligheid van uw kinderen. De pedagogisch professionals dragen deze verantwoordelijkheid binnen de groepsruimtes. Tijdens het halen en brengen heeft u, als ouder, de verantwoordelijkheid op de gangen. Laat uw kinderen hier nooit alleen zonder begeleiding. Sluit alle deuren na gebruik goed, en controleer ook of de buitendeur goed in het slot gevallen is.
- Let naast de deuren, ook op uw tas. Laat deze nooit onbeheerd achter, aangezien hier vaak voor kinderen gevaarlijke spullen in zitten.

Kleding en spullen van school:

- Het is fijn als de kleding van uw kinderen comfortabel zit en makkelijk aan en uit te doen is (denk aan een toiletbezoek).
- We willen u vragen de jassen, tassen, dassen en mutsen te voorzien van de naam van uw kind. Spullen raken makkelijk kwijt, en jongere kinderen zijn er vaak zelf niet zeker van wat wel en niet van hen is.
- We gaan er vanuit dat kinderen respectvol en voorzichtig omgaan met elkaar en met eigendommen van anderen, van elkaar en van de BSO. We verwachten ook van de ouders, dat u uw kind hier op aanspreekt.

Speelgoed, fietsen, skelters, etc.:

- Wij adviseren u geen speelgoed mee te geven. Het is jammer wanneer speelgoed kapot gaat of kwijt raakt. De BSO is niet aansprakelijk voor het kapot gaan of kwijt raken van spullen. Speelgoed is op de groep in ruime mate aanwezig.
- Het meenemen van een knuffel door de jongste kinderen is uiteraard wel mogelijk.

Extra dagdelen/ruilen

- U hebt de mogelijkheid om extra uren of dagdelen voor opvang in te kopen. Dit kan als er op de groep nog een plaats open is en we geen extra pedagogische professional in hoeven te zetten.
- Kan uw kind een bepaalde dag niet komen, dan hebt u de mogelijkheid om te ruilen van dagdelen. Ruilen zien wij als een service en is ook alleen mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De pedagogisch professional van de betreffende groep kijkt samen met ouders of ruilen mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken of er vriendjes zijn en of er bekende pedagogisch professional voor het kind aanwezig is op de ruildag.

Voeding algemeen:

- Wij zorgen voor de lunch wanneer u kind om 13.00 naar de BSO komt en tijdens schoolvakanties of andere vrije dagen. Naast de lunch zorgen wij ook voor het drinken en de tussendoortjes. Dit hoeft u dus niet mee te geven. Wij gaan er wel vanuit dat uw kind bij binnenkomst op een hele dag opvang, al ontbeten heeft!
- Wanneer uw kind allergieën heeft, kan met ons overlegd worden wat wij wel kunnen aanschaffen en wat niet.
- Wij vinden het belangrijk dat de kinderen een gezonde en gevarieerde voeding krijgen. We verzoeken u dan ook bij verjaardagen voor een gezonde traktatie te zorgen.

Ziekte of ongevallen:

- Mocht uw kind ziek zijn, kan het helaas niet naar de BSO komen. Koorts, vanaf 38 graden, is natuurlijk een duidelijke indicatie. Het is echter ook mogelijk dat er

geen duidelijke signalen zijn, maar dat het kind zich niet prettig voelt bij de BSO. Het kan duidelijk last hebben van de drukte die andere kinderen meebrengen. Helaas kunnen wij in dat geval geen één op één begeleiding bieden.

- Wanneer uw kind voor het eerst bij ons komt, zal het te maken kunnen hebben met vermoeidheid. Nieuwe school, nieuwe BSO, nieuwe indrukken. Dit alles kan ervoor zorgen dat uw kind hangerig en huilerig wordt. Op de juffenstoel even slapen of tot rust komen is dan natuurlijk mogelijk zolang we binnen zijn. Als we met zijn allen naar buiten gaan kan u kind het ook hier rustig aan doen.
- Voor alle besmettelijke ziekten hanteren wij de richtlijnen van de GGD. Deze regeling verbiedt ons in bepaalde gevallen kinderen met besmettingsgevaar toe te laten. Wanneer uw kind een besmettelijke ziekte heeft wordt u verzocht dit aan de pedagogische professionals door te geven zodat we de andere ouders kunnen informeren. We denken dan aan kinkhoest, Hepatitis A,B,en C, Meningokokken (nekkrimp), RS virus, en ernstige diarree (meer dan drie keer per dag). Vooral als u langdurig met uw kind in het buitenland bent geweest is de kans op besmetting met ziektes die in Nederland nauwelijks meer voorkomen groter.
- De pedagogisch professionals zijn te allen tijde gerechtigd om u te vragen uw kind op te halen, wanneer zij dit nodig achten. Het belang van uw en andere kinderen weegt hier zwaar in mee. Zorg er daarom voor dat u altijd bereikbaar bent of een reservetelefoonnummer op de groep heeft achtergelaten.
- In verband met veiligheid hebben wij zo min mogelijk medicijnen op de groep. De pedagogisch professionals dienen alleen medicijnen toe wanneer dit strikt noodzakelijk en op doktersvoorschrift is. Door u gekochte medicijnen worden door ons niet toegediend. Uitzonderingen kunnen gemaakt worden voor bijvoorbeeld chamodent, hoestsiroop en neusdruppels. Deze medicijnen moeten duidelijk voorzien worden van de naam van uw kind. De voorschriften voor het gebruik van de medicijnen moeten door de ouders schriftelijk worden aangeleverd, via het op de groep te verkrijgen toestemmingsformulier.
- Bij een ongeval nemen wij geen enkel risico en nemen wij gelijk contact met u op om samen te overleggen of en welke acties ondernomen moeten worden. Wij registreren alle (bijna) ongevallen, zodat we zo nodig ons beleid aan kunnen passen.

Beleid veiligheid en gezondheid

- Om risico's zo veel mogelijk te kunnen voorkomen hebben we regelmatig de veiligheid en gezondheid op de agenda staan. Er wordt een inventarisatie gemaakt door pedagogisch professionals en de leidinggevende waarbij alle eventuele risico's die zich op de groep/op de locatie voor kunnen doen in kaart worden gebracht. De uitkomst hiervan en het bijhorende plan van aanpak wordt getoond aan en besproken met de oudercommissie. Tenminste jaarlijks en zo nodig tussentijds evalueren we dit beleid en stellen dit bij waar nodig. De uitkomst hiervan en het bijbehorende plan van aanpak wordt met de oudercommissie besproken. Ouders kunnen dit inzien op de website. De gedragsregels zijn in te zien in de locatiemap

GGD Controle:

- De gemeente heeft de taak toe te zien op de juiste handhaving van de wet Kinderopvang. Daartoe geeft zij de GGD opdracht jaarlijks een controle te houden en te inspecteren op alle locaties van de kinderdagopvang en BSO.
- Een exemplaar van dit inspectierapport gaat naar de oudercommissie en wordt met de leden besproken. Alle ouders kunnen dit rapport inzien op de website.

Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio

Wij werken volgens de wettelijke kwaliteitseisen voor het aantal pedagogisch professionals op de groep in verhouding tot het aantal kinderen. Dit is de beroepskracht-kind-ratio, afgekort BKR.

De wet biedt ons onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om per opvang dag tot maximaal 50% minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de Beroepskracht-Kind-Ratio is berekend.

Dit is: gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio (BKR) Ook wel 3-uursregeling of ½ -uursregeling genoemd.

Tijdens vakantie en vrije dagen van school:

Omdat we van 07.30 tot 18.30 uur geopend zijn mogen we maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch professionals in te zetten. Dit gebeurt tijdens de vakanties wanneer er volgens de BKR 3 pedagogisch professionals ingezet moeten worden.

Wij doen dit tussen de middag voor de pauzes van onze pedagogisch professionals. En bij opstarten en/of afronden van de dag, omdat niet alle kinderen op dezelfde tijd worden gebracht of opgehaald. Om dit op een verantwoorde manier te doen kunnen we groepen samenvoegen. Op dagen dat we minder kinderen hebben en we volgens de BKR met maximaal 2 pedagogisch professionals werken wijken we niet af wanneer we alleen in het gebouw zijn.

Na school:

Op reguliere opvangmiddagen van de BSO kunnen we een half uur afwijken. We doen dit bij afronden van de middag. Om dit op een verantwoorde manier te doen kunnen we groepen samenvoegen. Op dit moment wijken we niet af omdat we niet meer dan 23 kinderen opvangen. De eerst pedagogisch professional gaat pas naar huis wanneer we niet afwijken van de BKR.

Wanneer pedagogische professionals, door het geringe aantal kinderen alleen ingeroosterd staan, fungeren pedagogisch professionals van kinderdagverblijf Willemijntje als achterwacht. Pedagogische professionals kunnen in het geval van calamiteiten altijd een beroep op hen doen. Dit is het geval aan de randen van de dag of tijdens de vrije dagen van de school.

We informeren ouders hoe en op welke tijdstippen wij gelegitimeerd af kunnen wijken van de BKR. We geven ook duidelijkheid over de tijdsblokken waarin we zeker voldoen aan de BKR. Het aantal pedagogisch professionals is dan - conform de BKR - in verhouding tot het aantal kinderen.

We evalueren tenminste jaarlijks of de vastgestelde tijdsblokken nog correct zijn. Wanneer we tussentijds merken dat er verschuivingen zijn wat betreft het brengen en halen van de kinderen, zullen we opnieuw bekijken of we nog voldoen aan de BKR. Indien dit niet het geval is, worden de werktijden van de pedagogisch professionals aangepast en zullen ouders hier altijd over ingelicht worden.

Er zijn schema's voor alle groepen met de tijdstippen waarop we mogelijk afwijken van de BKR.

Zie bijlage 1.

Klachtenprocedure:

1. We hanteren als algemene regel dat een klacht zo laag mogelijk in de organisatie neergelegd dient te worden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een standaard service/klachtenformulier wat u op de website kunt vinden. Wij zien een klacht als een verbeterpunt.

2. Alle klachten komen bij de directeur van de BSO, die toeziet op een juiste afhandeling. De klager krijgt binnen twee weken een schriftelijke reactie van de directeur.
3. Er vindt een terugkoppeling plaats op het werkoverleg door de directeur. Hier worden de oorzaak van de klacht en de corrigerende en eventueel preventieve maatregelen besproken en vastgesteld als zijnde beleid.
4. De ingevulde klachtenformulieren worden bewaard op het kantoor van de directeur.
5. Jaarlijks wordt er een jaarverslag klachten gemaakt wat naar de GGD wordt opgestuurd. Dit wordt besproken met de oudercommissie van de locatie.
6. Indien een klacht niet naar tevredenheid is afgewikkeld kan de ouder de klacht extern neerleggen.

De volledige klachtenregeling is in te zien op de website

Wijzigingen van plaatsing:

Voor het wijzigen van plaatsen vragen wij u zich te wenden tot de locatie-directeur. Zij kan u op de hoogte brengen van de mogelijkheden en de procedures voor het wijzigen, uitbreiden of opzeggen van dagdelen.

Ook wanneer u vragen heeft over uw factuur, uurprijs en betalingsvoorwaarden, kunt u met haar contact opnemen. Zij verstrekt ook alle informatie over de inschrijfvoorwaarden.

Privacy:

- binnen de organisatie zijn de afspraken en richtlijnen met betrekking tot privacy van ouders en kind vastgelegd in een privacyreglement, dat is opgenomen in het kwaliteitssysteem.
- Alle gegevens met betrekking tot het kind op de groep zijn opgenomen in kind-informatie mappen die opgeborgen zijn in een afsluitbare kast. De pedagogisch professionals die toegang hebben tot de kindgegevens, houden deze gegevens geheim.
- De kindgegevens worden uitsluitend gebruikt door de pedagogisch professionals op de groep en worden niet zonder medeweten van de ouders verstrekt aan derden buiten de organisatie. Er kan zich echter een situatie voordoen waarin het, in het belang van (de ontwikkeling van) uw kind zinvol kan zijn wanneer er informatie-uitwisseling plaats vindt (bijvoorbeeld met de leerkracht van school). In deze situaties wordt aan u altijd vooraf toestemming gevraagd om gegevens over uw kind uit te wisselen waarbij u als ouder altijd de keuze heeft of u hiervoor toestemming verleent.

Calamiteiten

Voor vrije school Tiliander, en daarmee ook de BSO, is er een bedrijfsnoodplan met daarin opgenomen het ontruimingsplan. Dit ontruimingsplan wordt jaarlijks met de kinderen geoefend. In het bedrijfsnoodplan is vastgelegd hoe een ieder dient te handelen bij interne en externe calamiteiten.

Er zijn geschoolde bedrijfshulpverleners aanwezig op BSO Tiliander

Tot slot:

We nemen de dagelijkse zorg voor de kinderen van de ouders over. Daarom vinden wij het belangrijk dat ouders erop kunnen vertrouwen dat het kind bij ons in goede handen is!

Wij hechten veel waarde aan een goede verzorging van het kind: zowel in pedagogisch als lichamelijk opzicht.

Dit alles realiseren wij in samenwerking met de ouders. Tenslotte hebben wij en u hetzelfde doel voor ogen: een pedagogisch verantwoorde, veilige en prettige omgeving waarin het kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen en ontplooien.

Wij hopen dat wij u zo van voldoende informatie voorzien hebben en willen u een plezierige tijd wensen bij Buitenschoolse Opvang Tiliander. Wanneer u vragen heeft, stelt u ze dan gerust aan de pedagogisch professionals of locatiedirecteur.

Team BSO Tiliander

Bijlage 1 Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio

3-uursregeling buitenschoolse dagopvang

Gedurende maximaal 3 uur per dag kunnen wij minder personeel inzetten in verhouding tot het aantal kinderen aan wie we opvang bieden (BKR). Dit doen we bij opstarten en/of afronden van de dag en/of bij de lunchpauze voor onze medewerkers. In dit schema is uitgewerkt op welke tijdstippen we kunnen afwijken.

Tijdens de normale schooldagen en vrije dagen zoals ADV- en studiedagen van BS Tiliander wijken we niet af.

Tijdens de 12 officiële vakantieweken (2 weken kerstvakantie, 1 week carnavalsvakantie, 2 weken meivakantie, 6 weken zomervakantie, 1 week herfstvakantie) gaan kinderen van BSO Tiliander naar BSO Elzen.

Hieronder het schema van deze vakantieweken:

Dag van de week: maandag, dinsdag en donderdag

07.30 – 08.00 uur:

Start en welkom op locatie BSO Elzen in woonkeuken 1 met 1 pedagogisch professional.

08.00 uur:

Arriveert 2de pedagogisch professional.

08.30 uur:

Arriveert 3de pedagogisch professional.

Tussen 08.30 en 09.00 uur kunnen wij 1/2 uur gelegitimeerd afwijken van de BKR. Er kunnen dan al meer kinderen gebracht zijn dan we volgens de BKR mogen opvangen.

09.00 uur:

Arriveert 4de pedagogisch professional wanneer dit nodig is.

09.00 – 13.00 uur:

Start ochtendprogramma; de vaste pedagogisch professionals van onze groep verdelen zich samen met de kinderen over de verschillende ruimtes.

Tussen 13.00 en 15.00 uur kunnen wij 2 uur gelegitimeerd afwijken van de BKR.

De pedagogisch professionals gaan om de beurt een uur lunchen en de achterblijvende pedagogisch professionals verdelen zich over de ruimtes waar de kinderen dan zijn.

15.00 – 17.00 uur:

Voortzetten middagprogramma; de vaste pedagogisch professionals van onze groep verdelen zich samen met de kinderen over de verschillende ruimtes.

17.00 – 19.00:

Afronden van de dag op BSO Elzen in woonkeuken 1 waar ouders hun kind kunnen ophalen. Elk half uur zullen pedagogisch professionals één voor één en na elkaar naar huis gaan.

Tussen 17.00 en 17.30 uur kunnen wij 1/2 uur gelegitimeerd afwijken van de BKR. Er kunnen dan teveel kinderen zijn in verhouding tot het aantal pedagogisch professionals.

ATTENTIE

Op ondergenoemde tijdsblokken is de verhouding tussen het aantal aanwezige kinderen en het aantal pedagogisch professionals op maandag, dinsdag en donderdag op orde en voldoen wij aan de BKR:

tussen 07.30 en 08.30 uur;

tussen 09.00 en 13.00 uur;

tussen 15.00 en 17.00 uur;

vanaf 17.30

Op woensdag en vrijdag wijken we niet af.